

Szivünk szerinti törvény

Népszava 1952

A kötet, első pillantásra nézve is, igen jó képet mutat fiatal költőinkről. Az antológia második kötete megjelenése óta szinte kézzelfogható a fejlődés. A versgyűjtemény írásainak vizsgálatából az tűnik ki, hogy fiataljaink kezdik leküzdeni már a kezdet nehézségeit, s megindulnak azon az úton, mely komoly eredmények elérése felé vezet.

A kötet egyik fő erőssége a témabeli változatosság. Épülő szocialista hazánk szinte minden területével foglalkoznak fiatal költőink, — s ami a leglényegesebb, hogy az építés problémáját a fiatalok szemével nézik: nem esnek bele az „öreguras bölcsekedésbe“, nem tagadják le, hogy maguk is fiatalok, mint ahogy erre az Antológia második kötetében még sok példa akadt.

De látszik, hogy fiataljaink megszívlelték Farkas Mihály civtárs figyelmeztetését is: a szocialista hazafiság sok-szép, őszinte megnyilvánulását találhatjuk meg a versekben. Bihari Sándor így veti fel a hazaszeretet problémáját:

*Mi az, mit adhatok, s mit adni kell,
hogy hazának mondhassam e földet,
hogy ne cseréljem soha senkivel,
ha viczorogva életére törnek?*

De nem késik a kérdésre a válasz sem:
*Csináld csak, gyúrd a földet. Végtelen
Heggyé tornyozd, ne hadd elveszve kincséit
E föld karjába vonz a szerelem,
s erőt ad majd az érte hullt veríték.*

Igen helyesnek tartom, hogy a fiatalok többet foglalkoznak a jelen, mint a múlt

problémáival. Természetes, írni kell a múlt gyalázatoságairól és a munkásosztály hősi harcáról az elnyomó rend ellen. De fiatal költőinknek elsősorban a jelen nagy problémáival kell foglalkozniuk — hiszen ebben a világban élnek, ezt ismerik igazán.

A kötet jelentős pozitívumának tartom, hogy ifjú költőink olyan szenvedélyes érdeklődéssel fordulnak a nemzetközi békeharc problémái felé. **Eörsi István** Beloianisz kivégzéséről ír.

*Holnap kivégzik! — jött a hír,
én nemrég ismerem nevét,
azóta hallom dallamában
a rabok szilaj zihálását,
a szabadság lehetését!*

S a költő izzó gyűlölettel leplezi le az imperialista világ aljasságait!

Kövesi Endre, Nyugat-Németország felé veti tekintetét. Látja, mennyire fontos a világbéke, s az európai nemzetek szempontjából a német nép sorsa. Megmutatják, kik a bűnösök, kik azok, akik nem akarják megmenteni a német népet, hanem éppen a német nép felhasználásával akarják kirobantani a harmadik világháborút. De a német nép legjobbjai, s az ifjúság rendíthetetlen bátorsággal harcolnak népük jövőjéért, boldogságáért. És ezt a harcot nem lehet terrorral, gumibotokkal megfékezni: erről szól a vers.

Épül szocialista hazánk: új gyárak, városok nőnek ki egyik napról a másikra a földből; — népünk hőssé, igazi emberré nevelődik az építés nagy harcaiban. Parasztságunk is megérti már az új idők szavát — egyre nagyobb tömegben lép a szövetkezeti gazdálkodás útjára, hogy közösen dolgozzon a maga, a nép hasznára. Erről szól a kötet harmadik része: „Szébb a munka így csoportban“ címmel. Ebből a részből különösen László Ibolya emelkedik ki verseinek egyéni, közvetlen hangjával. Az ujjászülető ember vídamsága, jókedve, derűs életszemlélete és dolgozni akarása tükröződik verseiben:

*Örséget állnak a suttyó akácok,
földön guggolva sok pipacs-virág,
bóbiskoló vén kútkáva amott.
Ma minden, minden szőrünkre vigyáz.*

S a kötet negyedik része az, mely talán a legjobban sikerült. „Szeretlek“ — ez a rész címe. A fiatalok igazi költői erényei ebben a részben mutatkoznak meg. Itt találjuk a legkevesebb szemiatizmust, a legtöbb új, friss hangot, a legszebb képeket is. (Persze ez viszonylag, a kötet többi részéhez, a költők munkásságának egészéhez viszonyítva részint negatívum is.) Talán azt kifogásolhatjuk, hogy a leányköltők közül egyedül csak László Ibolya „mert“ írni a szerelemről.

A Déry-vita hullámai még nem ültek el. A vitának egyik sarkpontja a szerelem kérdése. Már csak ebből a szempontból is jelentősek a ciklus versei. Ha Déry elolvassná az ilyen szerelmes verseket, valószínűleg maga is másképpen látná a kommunista Nagy Júlia és a nagypolgár Farkas Zénó „szerelmének“ problémáját, s így hamarabb rájönne azokra a hibákra, melyeket regényében ezzel kapcsolatosan elkövet.

Összefoglalva az eddig elmondottakat: a kötet egészében határozottan jó képet mutat fiataljaink fejlődéséről. Különösen ki kell emelnünk itt Biharit, **Eörsit**, Kövesit, Lászlót és Németh Ferencet. Ők azok, akik legtöbbet fejlődtek az Antológia második kötetének megjelenése óta.

De igen tehetségesnek ígérkezik a kötetben eddig még nem szerepelt Danyi Gyula és Sipos István is.

Szécsi Margit mintha lemaradt volna kissé a fejlődésben, az itt megjelenteknél már sokkal jobb verseket is olvastunk tőle. Reméljük, hamarosan kikerül a hullámvölgyből és tehetségéhez méltó műveket fog alkotni.

Reméljük, hogy az Antológia majd megjelenő harmadik kötete további fejlődést fog mutatni, s ez a fejlődés nemcsak egyeseket, hanem a Fiatal Írók Munkaközössége minden tagjára kiterjed.

Papp Zoltán